

כמה מצוות יש בלימוד התורה

ביאור כמה מצוות יש לרכוש בתלמוד תורה עם כוונה נכונה

(א) ולמדתם אותם ושמרתם לעשותם (דברים ה, א). ונצטוינו בזה על לימוד התורה, וכמבואר בספר החינוך (מצוה תי"ט), וז"ל: מצוות עשה ללמוד חכמת התורה וללמדה, כלומר כיצד נעשה המצוות ונשמור ממה שמנענו הא-ל ממנו, ולדעת גם כן משפטי התורה על כיון האמת, וע"כ זה נאמר (דברים ו, ה) **ושננתם לבניך**, ואמרו ז"ל (תנחומא נח ג) בניך אלו תלמידיך וכו', **ולמדתם** (ועשיתם) **[אותם ושמרתם לעשותם]**.

(ב) **ודברת במ שביתך בביתך ובלכתך בדרך** (דברים ו, ז).

(ג) ביגיעת התורה מקיים (ויקרא כו, ג) **אם בחקותי תלכו**, וכמבואר בתורת כהנים וז"ל: נצטוינו בזה ללמוד תורה בעמל ויגיעה גדולה בכל כוחינו וחושינו.

(ד) ע"י לימוד התורה אפשר לקיים גם מצוות (דברים ד, ד) **ואתם הדבקים בה' אלקיכם**, וכדלהלן.

זה לשון הב"ח (או"ח סימן מ"ז): ונראה דכוונתו יתברך מעולם היתה שנהיה עוסקים בתורה כדי שתתעצם נשמתנו בעצמות ורוחניות וקדושת מקור מוצא התורה, ולכן נתן הקב"ה תורת אמת לישראל במתנה שלא תשתכח מאתנו, כדי שתתדבק נשמתנו וגופינו ברמ"ח איברים ושס"ה גידין ברמ"ח מצוות עשה ושס"ה לא תעשה שבתורה, ואם היו עוסקים בתורה על הכוונה הזאת היו המה מרכבה והיכל לשכינתו יתברך, שהיתה השכינה ממש בקרבם, כי היכל ה' המה, ובקרבם ממש היתה השכינה קובעת דירתה, והארץ כולה היתה מאירה מכבודו, ובזה יהיה קישור לפמליא של מעלה עם פמליא של מטה, והיה המשכן אחד.

וכתוב בס' כתר שם טוב (אות רפ"ד): אותיות התורה הם חדרים של השי"ת, וזה הדבקות קוב"ה ואורייתא וישראל כולא חד. וכתב עוד (אות מ"ד) ענין הדבקות בו יתברך ע"י אותיות התורה והתפלה וכו'.

ובס' מאור עינים (פ' יתרו ד"ה וידבר א') כתוב: כי זאת תורת האדם בעסקו בתורה צריך לדבק את עצמו באותיות התורה שהם היכלות וכו'.

ובס' תפארת שלמה (לשבועות) כתוב וז"ל: יש בידינו קבלה של אמת (רמב"ן בהקדמתו עה"ת) כי כל התורה כולה שמותיו של הקב"ה, ולכן ע"י התדבקות בקדושת התורה זוכים להתדבק באור אין סוף ב"ה, ובזה נמשך השראת השכינה בהאי עלמא.

(ה) בלימוד התורה כראוי מתלווה עמה גם מצוות (ויקרא יט, לב ועוד) **ויראת מאלקיך**, כי לימוד התורה צריך להיות באימה ויראה, וכמבואר בחז"ל (ברכות כג, עה"פ (דברים ד, ט-טז)) **והודעתם לבניך ולבני בניך יום אשר עמדת לפני ה' אלקיך בחורב**, מה להלן באימה וביראה אף כאן באימה ויראה.

ובתיקונים (תיקון י' כה): פירשו שעיקר עסק התורה היא ביראה ובאימה, ואורייתא בדלא דחילו ורחימו לא פרחית לעילא.

וז"ל השל"ה (פ' יתרו תוכחת מוסר אות מ"ג): וירא העם וינועו, פירש"י אין נוע אלא זיע, מי שרוצה לזכות בכתרה של תורה כאילו קיבלה עתה מסיני ילמד ברתת ואימה ויראה.

ובס' רוח חיים מבעל נפש החיים (אבות פ"ו) כתוב וז"ל: איך לא יאחזנו חיל ורעדה בהעלותו אל לבו שאפילו כהן גדול לא היה רשות ליכנס לפני ולפנים לבית ק"ק רק ביום הקדוש, מחמת ששם היתה עיקר השראת השכינה, א"כ עתה שבתוך ד' אמות של הלכה שאמרו חז"ל (ברכות ה) ששם השכינה שורה בודאי ילמוד ביראה ולא יסיח דעתו ח"ו לדברים בטלים.

(ו) וכן מתלווה עמה מצוות (דברים ו, ה) **ואהבת את ה' אלקיך**, כי לימוד התורה צריך להיות מתוך אהבת ה', וכמבואר בחז"ל (נדרים סב, עה"פ (דברים ל, כ)) **לאהבה את ה' אלקיך לשמוע בקולו ולדבקה בו**, שלא יאמר אדם אקרא שיקראוני חכם, אשנה שיקראוני רבי, אשנן שאהיה זקן ואשב בישיבה, אלא למד מאהבה וסוף הכבוד לבא, וכמו שכתבו התוס' (שם) **לאהבה את ה' אלקיך משמע מאהבת הבורא ולא לכבוד עצמך**.

וכן מבואר בזוה"ק (תיקון י' כה): אורייתא בלא דחילו ורחימו לא פרחת לעילא.

וז"ל החינוך (מצוה תי"ח): **לפי שנאמר (דברים ו, ה) ואהבת, איני יודע כיצד אוהב אדם המקום, ת"ל (שם, ו) והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך, שמתוך כך אתה מכיר את מי שאמר והיה העולם, כלומר שעם התבוננות בתורה תתישב האהבה בלב בהכרח**.

(ז) כשלומד עם בניו או עם אחרים מקיים גם (דברים ו, ה) **ושננתם לבניך**, וכמבואר בחינוך הנ"ל (מצוה תי"ט) דהיינו גם לתלמידיך (תנחומא נח ג).

(ח) וכן מקיים מצוות (דברים יא, יט) **ולמדתם אותם את בניכם**.

(ט) כשלומד עם בני בניו מקיים גם מצוות (דברים ד, ט) **והודעתם לבניך ולבני בניך**.

תן לחכם ויחכם עוד